

OLGA KURHAJCOVÁ • PETER KURHAJEC

Nad evanjeliom

Liturgický rok B

OLGA KURHAJCOVÁ – PETER KURHAJEC

NAD EVANJELIOM

Nedeľné zamyslenia s príbehmi zo života

Liturgický rok B

www.horcicnezrnko.sk

Vydal a vytlačil: Juraj Štefuň – GEORG, Žilina, www.kniharstvogeorg.sk

Text: Olga Kurhajcová, Peter Kurhajec 2020

Grafická úprava: Juraj Kačjak

Jazyková úprava: Elena Režná

S cirkevným schválením

Nihil obstat: ThLic. Jozef Šoška

Imprimatur: Mons. doc. ThDr. Tomáš Galis, PhD., žilinský biskup

Žilina 13. decembra 2019, protokol č. 830/2019-4

ISBN 978-80-8154-288-6

OLGA KURHAJCOVÁ • PETER KURHAJEC

Nad evanjeliom

Liturgický rok B

Nedeľné zamyslenia
s príbehmi zo života

HORČIČNÉ ZRNKÁ

OBSAH

ÚVOD	7
KALVÁRIA NEVERY (1. adventná nedeľa)	8
ZAČIATOK EVANJELIA JEŽIŠA KRISTA, BOŽIEHO SYNA (2. adventná nedeľa)	11
HLAS VOLAJÚCEHO NA PÚŠTI (3. adventná nedeľa)	16
ANJEL PÁNA ZVESTOVAL PANNE MÁRII (4. adventná nedeľa)	22
NARODENIE JEŽIŠA KRISTA (Polnočná)	26
SKRYTÝ ŽIVOT (sviatok Svätej rodiny).	30
BOL MEDZI DIVOU ZVEROU A ANJELI MU POSLUHOVALI (1. pôstna nedeľa)	34
JEŽIŠOVO PREMENENIE (2. pôstna nedeľa)	38
NEROBTÉ Z DOMU MÔJHO OTCA TRŽNICU! (3. pôstna nedeľa)	42
BOH TAK MILOVAL SVET... (4. pôstna nedeľa)	46
GRÉCI CHCÚ VIDIEŤ JEŽIŠA (5. pôstna nedeľa)	49
SLÁVNOSTNÝ VSTUP DO JERUZALEMA (Kvetná nedeľa)	52
NAOZAJ VSTAL Z MŔTVYCH? (nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania)	56
ODVÁŽNY TOMÁŠ (2. veľkonočná nedeľa)	58
BUDETE MI SVEDKAMI (3. veľkonočná nedeľa)	61
DOBRÝ PASTIER (4. veľkonočná nedeľa)	64
JA SOM VINIČ, VY STE RATOLESTI (5. veľkonočná nedeľa)	68
OSTAŇTE V MOJEJ LÁSKE (6. veľkonočná nedeľa)	71
JEŽIŠ SA MODLÍ ZA APOŠTOLOV (7. veľkonočná nedeľa)	73
PÁNOV KRST (1. nedeľa cez rok)	77
UČITEĽ, KDE BÝVAŠ? (2. nedeľa cez rok)	81
DOBRÁ SPRÁVA (3. nedeľa cez rok)	84
PRVÝ EXORCIZMUS (4. nedeľa cez rok)	87
POMOHOL JEJ VSTAŤ (5. nedeľa cez rok)	90
ČISTÉMU JE VŠETKO ČISTÉ (6. nedeľa cez rok)	94
MÁ TO VÔBEC VÝZNAM? (7. nedeľa cez rok)	98
PÔST AKO OHÝBANIE DUŠE (8. nedeľa cez rok)	100

SPOR O SOBOTE (9. nedeľa cez rok)	103
PRÍBUZNÍ NECHÁPU JEŽIŠA (10. nedeľa cez rok)	107
HORČIČNÉ ZRNKO (11. nedeľa cez rok)	111
JE TI JEDNO, ŽE HYNIEME? (12. nedeľa cez rok)	113
UZDRAVENIE ŽENY TRPIACEJ NA KRVOTOK A VZKRIESENIE JAIROVEJ DCÉRY (13. nedeľa cez rok)	116
PROROKA SI VŠADE UCTIA, LEN NIE V JEHO VLASTI (14. nedeľa cez rok)	122
CHOĎTE A HLÁSAJTE! (15. nedeľa cez rok)	125
POĎTE DO ÚSTRANIA A TROCHU SI ODPOČÍŇTE (16. nedeľa cez rok)	129
VŠETCI SA NASÝTILI (17. nedeľa cez rok)	133
JEŽIŠ – CHLIEB ŽIVOTA (18. nedeľa cez rok)	137
O EUCHARISTICKOM CHLEBE (19. nedeľa cez rok)	140
KTO BUDE JESŤ Z TOHTO CHLEBA, BUDE ŽIŤ (20. nedeľa cez rok)	144
TVRDÁ JE TO REČ! (21. nedeľa cez rok)	148
KEĎ DVAJA ROBIA TO ISTÉ, NEMUSÍ TO BYŤ TO ISTÉ (22. nedeľa cez rok)	152
UZDRAVENIE HLUCHONEMÉHO (23. nedeľa cez rok)	156
CHOĎ MI Z CESTY, SATAN! (24. nedeľa cez rok)	160
KTO PRIJME JEDNO Z TAKÝCHTO DETÍ V MOJOM MENE, MŇA PRIJÍMA (25. nedeľa cez rok)	164
AK ŤA ZVÁDZA NA HRIECH TVOJA RUKA, ODTNI JU! (26. nedeľa cez rok)	167
ČO BOH SPOJIL, NECH ČLOVEK NEROZLUČUJE (27. nedeľa cez rok)	171
BOHATSTVO MÁ MNOHO TVÁRÍ (28. nedeľa cez rok)	175
SVÄTÁ HORLIVOSŤ (29. nedeľa cez rok)	182
UZDRAVENIE SLEPCA PRI JERICHU (30. nedeľa cez rok)	186
PRIORITA LÁSKY (31. nedeľa cez rok)	190
OBETA CHUDOBNEJ VDOVY (32. nedeľa cez rok)	193
OD FIGOVNÍKA SA NAUČTE (33. nedeľa cez rok)	197
KRISTUS KRÁL (34. nedeľa cez rok)	200
POUŽITÁ LITERATÚRA	204

ÚVOD

Marek a Ján patrili k najmladším súčasníkom Ježišovho pôsobenia. Obaja sú autormi evanjelií, ktoré čítame počas nediel' v liturgickom roku B. Zatiaľ čo Ján bol milovaným učeníkom Pána, svedkom jeho vykupiteľskej smrti na kríži a zjavení po zmŕtvychvstaní, rodina Jána Marka podľa starých hodnoverných informácií vlastnila Getsemanskú záhradu a večeradlo. Mnohí exegeti sa domnievajú, že mladík, ktorého chytili vojaci po Ježišovom zajatí a ktorý im pustil plachtu a utiekol nahý (Mk 14, 52), bol Marek sám, lebo sa chcel týmto symbolickým spôsobom zvečniť v svojom evanjeliu. Vieme o ňom ako o spoločníkovi sv. Pavla (Sk 12, 25) a neskôr sv. Petra (1 Pt 5, 13).

Z poverenia hlavy apoštolov v Ríme sa pravdepodobne zrodil projekt, ktorý poznáme ako Evanjelium podľa Marka. Ide o najstaršie zo všetkých evanjelií, v ktorom sa čitateľovi až ku koncu v dráme ukrižovania predstaví božská identita Ježiša Krista (Mk 15, 39). V Jánovom evanjeliu, naopak, božstvo Ježiša je známe hneď na začiatku (Jn 1, 1 – 18). Je to chronologicky posledné zo štyroch evanjelií, skôr sa javí ako hlboká meditácia o Ježišovi, našom Spasiteľovi.

Markovo najstaršie a Jánovo najmladšie evanjelium sa navzájom doplňujú v ich perspektívnej reflexii o Ježišovi Kristovi. A práve v tomto pohľade vytvárajú počas nediel' liturgického roka B jedno z najzaujímavejších a najpodnetnejších období pre milovníkov Božieho slova.

Mons. ThDr. Ján Majerník

KALVÁRIA NEVERY

(1. adventná nedeľa)

Majte sa na pozore, bdejte, lebo neviete, kedy príde ten čas. Je to tak, ako keď človek odcestuje: opustil svoj dom, svojim sluhom odovzdal moc, každému určil prácu a vrátnikom prikázal bdieť. Bdejte teda, lebo neviete, kedy príde pán domu: či večer, či o polnoci, či za spevu kohúta, alebo ráno. Aby vás nenašiel spať, keď príde nečakane! A čo hovorím vám, hovorím všetkým: Bdejte! (Mk 13, 33 – 37)

Bola raz jedna myška. A tá, keď jedného dňa kráčala svojou známou cestičkou, natrafila na rafinovanú pascu na myši. Z jej stredu vyčnieval náramne voňavý syr. Bola to gouda, ktorá vonia po orieškoch a v chuti má ovocný tón. Ibaže táto myška nebola obyčajným prostoduchým nepoučeným hlodavcom. Veď rodičia jej od detstva trpezlivo vysvetľovali nebezpečenstvo pasce na myši a upozorňovali ju na jediný zámer, na ktorý pasca slúži. Takže myška sa, prechádzajúc popri pasci, len uzrozumene povzniesla a usmiala nad naivitou domáceho gazdu.

Bežala ďalej, ale v nose ju mimoriadne dráždil aromatický obláčik, ktorý sa už dlhší čas vznášal v povetrí nad pascou. Povedala si v duchu: „Veď pozrieť sa môžem, to neurobí nič. Len sa pokochám a dovidenia.“ Vrátila sa teda, a ako tak na tú *mašinu*, z ktorej vytrčal hebko voňajúci syr, hľadá, skrsne v nej iná myšlienka: „Veď privoňať si môžem; len sa trošku opojím vôňou a pôjdem.“

Ten syr však tak lákavo voňal, že myška si po chvíli povedala: „Veď keby som si vrchnými zúbkami len z krajíčka odštipla jemnú vrstvu na jazýček – to mi nemôže urobiť nič.“ A ako si zaumienila, tak aj spravila. A naozaj, fungovalo to. S jedlom rastie chuť, ako hovorí ľudová múdrosť, a myška si zaumienila, že si ona veru ešte aj spodnými zúbkami odštipne troška syra na jazýček. „Och, aké je to dobré,“ zadúšala sa myška, keď si pochutnávala na syrovej lahôdke spokojná, ako so systémom pasce vypiekla. „No, ešte si dám poslednýkrát tohto prenáramného syrčeka.“ A keď zahryzla, zrazu pasca urobila prásk – a zlomila myške väzy.

„*Bdejte!*“ Týmito slovami nás advent vyzýva na bdelosť. Nemôžeme však tieto slová brať doslovne. Vôbec totiž nejde o to, aby sme nezaspali – veď Boh nás stvoril tak, že spánok k životu potrebujeme, a aj Ježiš, keď bol unavený, zaspal. Tu ide o inú bdelosť. Bdelosť, na ktorú nás v evanjeliu vyzýva Pán, znamená: „*Chráňte sa hriechu!*“

Scenár pasce ilustruje cestu od pokušenia k hriechu. Pre oblasť manželskej vernosti sa hodí zvlášť. Nieкто by mohol namietat, že medzi veriacimi ľuďmi je zbytočné o týchto veciach hovoriť, keďže tu sa nevyskytuje – alebo len zriedka. Nie je to však pravda. Veď proti manželskej vernosti sa možno prehrešiť nielen skutkom, ale i očami a žiadostivosťou srdca. Ani Ježiš poznámku o cudzoložstve neadresoval svetu, ale užšiemu okruhu učeníkov a jeho slová tým, ktorí chceli ukameňovať ženu pristihnutú pri cudzoložstve („*Kto z vás je bez hriechu, nech hodí do nej kameň!*“) nás usvedčujú, že v tejto oblasti nie je bez hriechu nikto. Aj celá Biblia je plná príbehov slabosti človeka v oblasti šiesteho Božieho prikázania. Lahko jej podľahli aj tí „najväčší“ (Dávid, Samson, Šalamún).

Pokušenie zo strany opačného pohlavia je zvlášť zradné v tom, že neprichádza s výstražnými znameniami. Prekĺzne cez malé okienko – často zahalené pláštikom humoru, príjemnosti, kultivovanosti, obdivu... V zdanlivo bezpečnej a neškodnej forme. Ak máme neutrálny postoj k osobe, ktorá nám prejavuje sympatie, je ľahšie odolať útoku. Ak je však z našej strany čo i len malá dávka sympatie, vec sa stáva kritickejšou. Vtedy sme už náchylnejší viac pootvoriť okienko; ten vánok, ktorý prichádza, býva taký sladký, že ho radi vdychujeme a ešte chvíľu si ho chceme užívať. „Veď už čoskoro zavriem okienko, ešte raz sa nadýchnuť, je to také príjemné, priam lahodné.“ No vzduch sa rýchlo usadí v nose a my nevieme, ako s ním zaobchádzať, ako sa ho zbaviť. Votrie sa do našich mozgových dráh a ako jed ochromuje našu schopnosť odporovať.

AKO TULEŇ NA SAHARE

Guy Gilbert v svojej knihe *Až do krajnosti* opisuje jedno – ako on hovorí – „superkresťanské“ manželstvo. Píše: „Obaja aktívni veriaci, tri krásne deti. Šikovné, milované. Jednoducho šťastní manželja, obaja onedlho oslávia päťdesiatku. Žena v tomto veku otehot-

nela. V rovnakom čase sa muž zamiloval do akejsi dvadsaťpäťky. Požiadali ma o radu a pomoc. Ale rozprávajte päťdesiatročnému chlapovi, že takáto láska je zničujúca! Že je to podobné, ako prinútiť tuleňa, aby odišiel žiť na Saharu.

Pokúšam sa to tuleňovi povedať... a vytratím sa.

Moje úbohé slová a najmä duchovná dynamika tohto manželstva pomohli tuleňovi ostať na jeho ľadových kryhách.

To sa stalo pred pätnástimi rokmi. Občas vídavam Bertranda, plod ich neskorej lásky... Práve on upevnil manželský zväzok svojich rodičov.

Nikdy som už s touto manželskou dvojicou nehovoril o tom nebezpečnom okamihu, keď sa všetko chvelo a keď som sa snažil *vykokať* svoj názor.

V ten večer som povedal málo. To ostatné vykonal Boh.

Keď stretávam Bertranda, hovorím si: ‚Ak manželstvo nemá pravidelne pestovanú duchovnú dynamiku a príde nečakaná skúška, neostane z neho nič.‘

Láska potrebuje ešte niečo silnejšie, ako je láska. Iba Boh môže byť tou nepremožitelnou silou, ktorá zaženie pud a okamžitú slabosť človeka a pomôže postaviť sa opäť na správne miesto.

Kiež by všetci manželia vedeli nachádzať svoju silu v Prameni – u Boha.“

Niektorí namietajú, že prílišný dôraz na sexualitu je v cirkvi prehnaný a že by sme nemali dávať na prvé miesto to, čo Boh umiestnil v svojom Desatore až na miesto šieste. V istom zmysle majú pravdu. Aj evanjelium o žene, ktorú farizeji pristihli pri cudzoložstve, hovorí, že udavačský a pokrytecký postoj farizejov a zákonníkov považoval Ježiš za rovnako závažný, ak nie ešte závažnejší hriech ako hrubé pošmyknutie cudzoložnice. Lakomstvo, nenávisť či krivé svedectvo nás môžu práve tak vylúčiť z Božieho kráľovstva ako cudzoložstvo.

Skúsenosť nás však učí, že máločo vie tak veľmi znetvoriť človeka ako práve nezriadený život v oblasti sexuality. A máločo dokáže človeka odvieť od viery v Boha tak účinne ako práve hriechy proti sexualite. Navyše je to oblasť, v ktorej vzniká veľmi veľa zranení nielen medzi partnermi, ale i vo vzťahoch k deťom. Ublíženia sú veľké a odpustenia veľmi ťažké.

ZAČIATOK EVANJELIA JEŽIŠA KRISTA, BOŽIEHO SYNA

(2. adventná nedela)

Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna. Prorok Izaiáš napísal: „Hľa, posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on ti pripraví cestu. Hlas volajúceho na púšti: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovajte mu chodníky!“ Ján bol na púšti, krstil a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov. Prichádzala k nemu celá judejská krajina i všetci Jeruzalemcania. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán. Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Jedával kobylky a lesný med. A hlásal: „Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi. Ja som vás krstil vodou, ale on vás bude krstiť Duchom Svätým.“ (Mk 1, 1 – 8)

Keď sa bohoslovci v seminári pripravujú na kňazstvo, vyučujúci im vstúpajú, že pri príprave kázne je dôležitý dobrý začiatok. Úvod musí byť pútavý. Klasik slovenskej homiletiky profesor Vrablec používal rád toto prirovnanie: „Úvod do kázne je ako nabrat' ľudí do autobusu. Keď ich tam už máte, zaveziete ich, kam budete chcieť. Ak to premeškáte, možno ich už neskôr nezachytíte.“

Aj autori evanjelií si dávajú záležať na začiatku. A každý to robí originálnym spôsobom. Je pozoruhodné, že východiskovým bodom každého evanjelia je nejaký „začiatok“. Matúš začína rodokmeňom Ježiša Krista, Ján Prológom naráža na začiatok stvorenia, Lukáš je rozhodnutý udalosti ohľadom Ježiša od začiatku rozpovedať Teofilovi, ktorý je obrazom každého, kto chce spoznať osobu Ježiša.

Marek začína evanjelium vetou: „Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna.“ Teda už v prvej vete zjavuje čitateľovi to, čo je základnou otázkou jeho evanjelia: „Kto je Ježiš?“ Následne pozornému čitateľovi neujde, že práve Markovo evanjelium je plné otázok ohľadom Ježišovej identity: „Čo to je? Nové učenie s mocou?“ „Kto môže odpúšťať hriechy?“ „Kto je to, že more aj vietor ho počúvajú?“ „Kde získal túto múdrosť?“ „Za koho pokladajú ľudia Syna človeka? A za koho ma pokladáte vy?“

Zároveň Marek začína evanjelium tým istým slovom, ktorým sa (v gréckom preklade) začína Biblia. Úplne prvý verš knihy Genezis sa totiž začína slovami: „*Na počiatku stvoril Boh nebo i zem.*“ Marek slovom *začiatok* (gr. *arché*, hebr. *berešít*) akoby naznačoval, že s príchodom Ježiša Krista nastáva obnova celého stvorenia, ktoré je narušené hriechom.

Výzva na pokánie a očakávanie Mesiáša vychádza z úst Jána Krstiteľa. Svojím odevom z ťavej srsti a opaskom okolo bedier pripomína proroka Eliáša. Poznámku, že jedol kobyľky a lesný med, nemožno brať doslovne. Možno Marek skromným opisom jeho spôsobu života chcel skôr naznačiť, že nebolo pre neho dôležité, ako sa obliekal a jedával.

Je známe, že na púšti žijú silné kobyľky, ktoré sú schopné bojovať s hadmi a likvidovať ich. A aj podľa prastarej tradície sú kobyľky znamením Božieho slova, ktoré víťazí nad Božím nepriateľom. Prirovnanie s Božím slovom nachádzame aj pri ďalšom púštnom pokrme – pri mede divokých včiel: „*Výroky Pánove... sú sladšie než med, než medové kvapky z plástu.*“ (Ž 19). Keď teda evanjelista píše, že Ján sa živil kobyľkami a lesným medom, chce tým povedať, že jeho hlavným pokrmom bolo Božie slovo.

Ján sa vyjadroval s prudkosťou, ale zároveň presne zasahoval do živého. Mnohí, keby tie slová počuli od iného, odpovedali by krupobitím tvrdých slov. Ale vnímali, že Ján je Boží muž – už viac ráz počuli o udalostiach, ktoré sprevádzali jeho narodenie, takých mimoriadnych a tajomných, že si nikto nedovolil vysvetľovať ich prirodzene.

Snáď si mysleli, že je to Mesiáš. Ale on tvrdil: „*Ja vás krstím vodou... On vás bude krstiť ohňom a Duchom Svätým.*“ (Mt 3, 11). To jednoduchý Boží ľud vydesilo. Z Tóry vedeli, že stretnutie s ohňom bolo vždy spojené s dramatickými otrasmi v izraelských dejinách, a tak ako všetci maloverní ľudia boli by najradšej, keby ich takéto Božie pôsobenie obišlo.

Nie je však skutočné obrátenie, *metanoia*, ktorú Ján (a po ňom Ježiš) hlásal, často spojené s ohňom, čo očisťuje, s bolesťou, čo dáva veciam prirodzený poriadok? O tomto ohni spaľujúcom vnútro a zároveň takom nevyhnutnom, aby nespôsobil ešte väčšie zlo, napísala Immaculée Ilibagiza knihu, ktorá

v slovenčine vyšla pod názvom *Prežila som. Otvorená spoveď o zrade, nenávisti a odpustení*.

Immaculée prežila svoje detstvo a mladosť v Rwande, v rodine s láskavými rodičmi – otcom učiteľom a matkou, ktorá bola doma pri deťoch. Mala troch bratov – dvoch starších a jedného mladšieho. Na jar roku 1994 vypukla v Rwande genocída, pri ktorej sa vládnuci členovia kmeňa Hutu rozhodli vyvraždiť kmeň Tutsi. Za tri mesiace Hutuovia v diabolskom ošiali mačetami zavraždili vyše milióna Tutsiov. Vraždili sa dokonca ľudia, ktorí celé desaťročia žili v dobrých vzťahoch ako susedia.

Celá rodina Immaculée okrem najstaršieho brata, ktorý bol práve na štúdiách v cudzine, bola brutálne a potupne vyvraždená. Ona sama sa zachránila tak, že ju (hoci bola katolíčka) spolu s ďalšími siedmimi ženami prijal do svojho domu protestantský pastor (i keď on sám bol z kmeňa Hutu) a skrýval ich v kúpeľni s rozmermi dva krát dva metre celých deväťdesiat dní, a to bez toho, že by to vedela jeho vlastná rodina.

Hutuovia tušili, že pastor niekoho skrýva, ale pri prehliadke jeho domu nikdy nič nenašli. Títo banditi často postávali pred pastorovým domom a rozprávali si historiky, na ktorých sa zabávali, a ukrývané ženy to všetko počuli. Raz to bolo o tom, ako jeden z nich rozťal istému mladíkovi hlavu, pretože chcel vidieť jeho mozog. Immaculée spoznala v tomto vrahovi svojho suseda a v chlapcovi svojho brata. Skolabovala.

Po deväťdesiatich dňoch vraždenia prišla do krajiny francúzska armáda. Ženy, ukrývané v kúpeľni, sa konečne dostali pod ich ochranu do tábora. A tu sa rozvíjal rozhovor medzi Immaculée, ktorá sa medzitým dozvedela celú pravdu o svojej rodine, a veliteľom tábora. Vyberáme zo slov Immaculée:

„Francúzi tvrdili, že ich úlohou je ochraňovať nás, a robili to naozaj dobre. Kým som bola v tábore, necítila som sa ohrozená. Hutuovia sa však často zhromažďovali okolo vonkajšej hranice tábora a nazerali pomedzi obrnené vozidlá. Hľadeli na nás, akoby sme boli zvieratá v zoo... Tie posledné, ktoré prežili z prenasledovaného druhu odpísaného na zánik.

„Zízajú na teba ako na nejaké zviera, no zvermi sú oni,“ povedal mi jedného rána krátko po mojom príchode do tábora francúzsky kapitán vojenského oddielu. Keď zistil, že ovládam francúzštinu, dal sa so mnou do dlhého rozhovoru. Vyrozprávala som mu svoj príbeh a on ma veľmi empaticky vypočul. Vedel, čím si prešli Tutsiovia v Rwande – bol dobre informovaný o našej histórii aj o etnických konfliktoch. „Neviem, ako môže prezident Francúzska pokojne spávať,“ povedal. „Francúzsko má na rukách krv, pretože veľa tých Hutuov bolo vojensky vycvičených práve tam.“ To bolo prvý raz, čo som počula cudzinca priznať vinu za situáciu v Rwande. Často som bola zúfalá pri počúvaní správ z pastorovho rádia, keď som si uvedomila, že svet vie, čo sa u nás deje, no vedome to ignoruje.

„Ďakujem, že máte pochopenie,“ odvetila som. „Ľudia, ktorí toto páchajú, sú spútaní mocou zla.“ „Len spútaní? Sú zlí, Immaculée! Sú to diabli. Monštrá! Chcem, aby si vedela, že teraz si v bezpečí. Kým tu budem veliť ja, nik ti neublíži,“ poklepal po pištoli, čo mu visela v puzdre na boku. „Poskytnem ti viac než len ochranu. Dám ti... zadosťučinenie.“ A potom dodal: „Toto zostane len medzi nami... Ak budeš chcieť pomstu, budeš ju mať. Daj mi mená tých Hutuov, ktorí po tebe šli, alebo tých, čo ti odkrágľovali tvojich rodičov a bratov, a ja ich dám zabiť.“

Jeho ponuka ma šokovala. Áno, počas prvých dní v úkryte kúpeľne, keď nám pastor opisoval zverstvá, ktoré sa páchajú na tutsijskom obyvateľstve, som si naozaj neželala iné. Túžila som po zbraniach – po puškách a kanónoch, aby som mohla zabíjať Hutuov, pretože som veľmi chcela pomstu. No to bolo ešte predtým, ako som si otvorila srdce pre Božie odpustenie. Ja som zmenila svoj postoj k vrahom.

Teraz mi kapitán ponúkal dokonalú odvetu: vycvičených a dobre ozbrojených vojakov, ktorí budú zabíjať na môj pokyn. Na mne bolo len zašepkať meno. A mohla som pomstiť svoju rodinu a rodiny tisícov mŕtvych, ktorých telá sa rozkladali pri cestách. Jeho ponuka možno vzišla z horlivosti po spravodlivosti. Nahováral ma na vraždu, keď ja som netúžila po ničom inom iba po mieri. Nenápadne som si strčila ruku do vrecka a zovrela v prstoch otcov ruženec. „Vďaka, kapitán, za vašu ponuku...“

„Zabijem každého Hutua, ktorého si povieš!“ Túžba zabíjať z neho sršala tak, že ma nenechal ani dokončiť vetu. „Ak vieš o nejakom Hutuovi v tomto tábore, povedz mi to a vlastnoručne ho zastrelím. Nenávidím ich všetkých – do jedného!“

„Hutuovia nie sú zlí, kapitán, to len tí vrahovia... Nechali sa oklamať diablom... Poblúdili, vzdialili sa od Boha a...“ „Immaculée, Hutuovia sú zlí,“ znova mi skočil do reči. „To, čo vykonali, je zlé. Nehovor mi, že je to Božia vôľa alebo dielo diabla. Je to dielo Hutuov a budú zaň pykať. Ak zmeníš názor, daj mi vedieť! Vieš, neponúkam len tak každému, že budem na jeho pokyn zabíjať.“

Kapitánov hnev ma priviedol k presvedčeniu, že špirálu nenávisti a nedôvery sa v Rwande len tak ľahko nepodarí pretnúť. Pochopila som, že horkosti len pribudne, aj keby zabíjanie prestalo. Lebo táto horkosť môže celkom ľahko prejsť do ďalšieho násilia. Len Božie odpustenie môže zabrániť tomu, čo sa práve deje. Pochopila som, že nech ma Boh postaví na akúkoľvek cestu, dôležitou časťou môjho životného poslania bude pomáhať iným, aby dokázali odpustiť.“

Úsilie manželského páru Olgy a Petra z Martina poznávať Sväté písmo, hoci neabsolvovali „odborné biblické štúdium“, je pre mňa už viac rokov inšpirujúce. Vždy som sa potešil, keď mi zasielali svoje „horčičné zrnká“ – zamyslenia k nedelným evanjeliám vychádzajúcim z poctivého štúdia dostupnej slovenskej a českej biblickej a homiletickej literatúry, ktoré mi – popri iných materiáloch – slúžili ako inšpirácia pri príprave nedelných príhovorov na sväté omše. Občas z takého „horčičného zrnka“ vyrástla aj celá nedelná homília.

Zbierka zamyslení nad nedelnými evanjeliami, ktorú práve držíte v rukách, sa podľa mojej osobnej skúsenosti môže stať nástrojom, vďaka ktorému „bežný“ veriaci, ktorému je táto knižka prednostne určená (hoci inšpiráciu tu môže nájsť aj pastoračný kňaz), sa môže dostať k fundovanému a zrozumiteľne vysvetlenému výkladu nedelného evanjelia.

Výhodou tohto dielka sú jednak zaujímavé príbehy približujúce hlavnú či niektorú inú myšlienku z nedelného evanjelia, práčne vyhľadané v literárnych zdrojoch, a jednak jazyk – svieži, „civilný“ a nezatažený odbornými biblickými, ako aj „kazateľskými“ či moralistickými výrazmi, ktorý je sympatický a zrozumiteľný každému.

Mgr. ICLic. Marián Majda, pastoračný kňaz Žilinskej diecézy a cirkevný sudca

Vrelo odporúčam toto dielo zamyslení nad nedelnými evanjeliami s príbehmi zo života. Nech vedie čitateľa k prehĺbeniu lásky k Slovu Ježiša Krista vo viere, že celý zmysel nášho života spočíva v misijnej činnosti jeho ohlasovania.

Mons. ThDr. Ján Majerník, kňaz, sprievodca pútnických zájazdov

„Viera je z ohlasovania,“ píše sv. Pavol v liste Rimanom a od kvality podania, ohlasovania, závisí, či ju v počúvajúcim vzbudíme, alebo nie. V procese zrodu viery veľa závisí od Božej milosti, od otvorenosti slobodnej ľudskej vôle prijať ju – to v našich rukách nie je. Ale čo môžeme urobiť my, ktorí ju ohlasujeme, je podať ju čo najzrozumiteľnejšie súčasnému človeku. A to kniha, ktorú držíte v rukách, naplno splňa. Veľmi sa mi páči tento neobvyklý počin manželov – laikov, ktorí sa podujali sprístupniť chápanie nedelných liturgických textov širokej verejnosti. Ba myslím si, že môže byť kvalitným podnetom pri príprave na nedelné homílie aj nám kňazom.

Každému, kto túži rozšíriť si poznanie Božieho slova, ju odporúčam.

Mgr. Marián Holbay, pastoračný kňaz, prvý správca Farnosti Martin-Sever

ISBN 978-80-8154-288-6

9 788081 542886

www.kniharstvogeorg.sk